

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 05 marca 2015 r.

DSWM-WSE.086.11.2015.BS

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na Pana wystąpienie w sprawie braku nadzoru nad funkcjonowaniem placówek resocjalizacyjnych dla niedostosowanej społecznie młodzieży niemieckiej, uprzejmie informuję, co następuje.

Jak wynika z posiadanych informacji, programy resocjalizacyjne dla nieletnich obywateli z Niemiec prowadzone są w ramach działalności gospodarczej - na podstawie umów cywilno-prawnych zawieranych z rodzinami, które posługują się językiem niemieckim. Stąd brak jest podstaw prawnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego nad tą działalnością przez upoważniony do tego organ, tj. Kuratora Oświaty. MEN nie było i nie jest zaangażowane w działania związane z przygotowaniem, powołaniem lub też prowadzeniem ośrodków, w których przebywają młodociani obywatele Niemiec.

Należy zatem rozważyć, czy kwestia organizowanych przez *Jugendamty* wyjazdów młodzieży niemieckiej do Polski, w celu oddziaływania pedagogicznego, nie powinna być przedmiotem bezpośrednich rozmów ze Stroną niemiecką – z udziałem przedstawicieli właściwych resortów po Stronie polskiej. Rozmowy umożliwiłyby poznanie istoty realizowanego programu, w tym m.in. szczegółowych zasad pobytu i opieki w Polsce niedostosowanej społecznie młodzieży niemieckiej.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 94a ustawy o systemie oświaty, osoby niebędące obywatelami polskimi korzystają z nauki i opieki w publicznych przedszkolach, a podlegające obowiązkowi szkolnemu korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach podstawowych, gimnazjach, publicznych szkołach artystycznych oraz w placówkach, w tym placówkach artystycznych, na warunkach dotyczących obywateli polskich. Osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi nauki, korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach ponadgimnazjalnych na warunkach dotyczących obywateli polskich do ukończenia 18 lat lub ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.

System oświaty w Polsce obejmuje dwa rodzaje wyspecjalizowanych placówek, przeznaczonych dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym – odpowiednio: młodzieżowe ośrodki wychowawcze

(MOW) i młodzieżowe ośrodki socjoterapii (MOS). Placówki zakładają i prowadzą jednostki samorządu terytorialnego i podmioty niepubliczne.

MOW prowadzone są dla nieletnich niedostosowanych społecznie, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i resocjalizacji (placówki resocjalizacyjno-wychowawcze). Podstawą umieszczenia wychowanka w takiej placówce jest postanowienie sądu rodzinnego o zastosowaniu środka wychowawczego w postaci umieszczenia w MOW (na podstawie art. 6 pkt 9 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich). Wychowankami tych placówek mogą być także dzieci i młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim (placówki resocjalizacyjno-rewalidacyjne).

MOS prowadzone są dla nieletnich oraz dzieci i młodzieży, które z powodu zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym są zagrożone niedostosowaniem społecznym i wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania oraz specjalistycznej pomocy socjoterapeutycznej. Wychowankowie mogą być umieszczani w tych placówkach na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wydanego przez zespół orzekający publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym specjalistycznej – na wniosek rodziców (na podstawie art. 71b ustawy o systemie oświaty).

Ponieważ MOW i MOS, jako placówki oświatowe, zapewniają wychowankom – poza terapią i resocjalizacją – także realizację obowiązku szkolnego, w skład ośrodków wchodzi szkoła.

Ponadto, zgodnie z art. 83a ust. 2 ustawy o systemie oświaty, działalność oświatowa nieobjęta prowadzeniem szkoły może być podejmowana na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

W związku z powyższym, taki podmiot, który prowadzi działalność oświatową inną niż prowadzenie szkoły, placówki lub zespołu, powinien swoją działalność zarejestrować w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz dokonać wpisu do rejestru przedsiębiorców. Po spełnieniu tych warunków, podmiot może prowadzić działalność gospodarczą w sferze oświaty w formie np. prowadzenia kursów, szkoleń, organizowania wycieczek, udzielania korepetycji, itp.

Z poważaniem,

Joanna Kluzik-Rostkowska

Do wiadomości:

Minister Sprawiedliwości

Minister Pracy i Polityki Społecznej

Minister Spraw Zagranicznych